

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БУДІВНИЦТВА І
АРХІТЕКТУРИ»

Кафедра архітектурно-проектної справи

БАКАЛАВР

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ВСП «Інститут інноваційної
освіти Київського національного
університету будівництва і архітектури»

[Signature]
/ О.С. Даневич /
2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи композиції»

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань 02 Культура і мистецтво
(шифр та напрям підготовки)

спеціальність 022 «Дизайн»
(шифр та назва спеціальності)

освітня програма «Дизайн»
(назва)

Київ – 2020 рік

Робоча програма Основи композиції

(назва навчальної дисципліни)

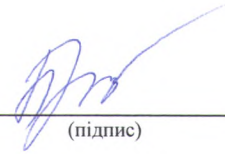
для студентів ВСП «ІНО КНУБА» спеціальності 022 «Дизайн», галузі знань 02 «Культура і мистецтво», освітньо-професійної програми «Дизайн»

Розробник:

доцент кафедри архітектурно-проектної справи

Русевич Тетяна Вікторівна, к.арх., доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри архітектурно-проектної справи

Протокол № 9 від «3» серпня 2020 року

Завідувач кафедри

(Авдєєва Н.Ю.)

(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною радою (НМР)

ВСП «Інститут інноваційної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури»:

Протокол № 4 від «4» вересня 2020 року

Голова НМР

(Новикова І.В.)

(прізвище та ініціали)

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2020-2022 рр.

Для набору 2020 року

шифр	Перший (бакалаврський) освітній рівень	Форма навчання: денна (ПЗСО)										Самостійна робота(год)	Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
	Назва спеціальності 022 «Дизайн» , освітня програми «Дизайн»	Кредитів на сем.	Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт							
			Всього	Разом	аудиторних										
					Л	Лр	Пз	КП	КР	РГР	Кон				
ОК 6	<i>Основи композиції</i>	3,0	90	22	16		6				1	68		I	<i>Курс I</i>
		3,0	90	18	14		4				1	72	екз	II	
		2,0	60	20	10		10				1	40	екз	III	
	<i>Разом</i>	8,0	240	80	40		40				3	160	екз, екз	I,II, III	<i>Курс I,II</i>

шифр	Перший (бакалаврський) освітній рівень	Форма навчання: денна										Самостійна робота(год)	Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
	Назва спеціальності 022 «Дизайн» , освітня програми «Дизайн»	Кредитів на сем.	Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт							
			Всього	Разом	аудиторних										
					Л	Лр	Пз	КП	КР	РГР	Кон				
ОК6	<i>Основи композиції</i>	2,0	60	30	10		20				1	30		I	<i>Курс III</i>
		2,0	60	30	20		10				1	30	зал	II	
		<i>Разом</i>	4,0	120	60	30		30				2	60	зал	

1. Опис навчальної дисципліни «Основи композиції»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 8/4	Галузь знань: <u>02 Культура і мистецтво</u> (шифр і назва)	Об'язкова	
	Освітня програма: <u>«Дизайн»</u> (назва)		
Модулів – 2	Спеціальність: <u>022 Дизайн</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1, 2-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 240/120		1-3-й	1-2-й
	Освітній ступінь: <u>БАКАЛАВР</u>	Лекції	
		40 год.	30 год.
		Практичні, семінарські	
		40 год.	30 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		160 год.	60 год.
		Індивідуальні завдання:	
		3 Кон /2 кон.	
Вид контролю:			
іспит	залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Основи композиції» є утворення теоретично-практичного фундаменту загальної підготовки дизайнера, що складається з засвоєння основних закономірностей створення різних композиційних структур, вивчення засобів перетворення форм як способу вираження художнього образу, грамотне використання теоретичних знань при побудові композиційних схем на площині та в об'ємі. Розвиток професійної і практичної підготовки студентів та продовження їх образотворчої освіти у напрямку вивчення кольору, як важливого фактору підвищення художньо-естетичного рівня особистості, у формуванні сучасного дизайн-середовища.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладання дисципліни «Основи композиції», є ознайомлення з основами побудови різних видів композиції, розвиток уміння логічної побудови композиції, розвиток аналітичного мислення, здатності до самостійного аналізу створених композицій, розвиток уяви та естетичного смаку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- теоретичні основи композиції;
- основні засоби композиції;
- основні підходи до формування композиційного простору;
- прийоми і методи створення гармонійного композиційного простору;
- основні категорії композиції;
- властивості форми;
- властивості фактури;
- властивості кольору і світла;
- основні закономірності сприйняття кольору;
- визначення основних характеристик кольору;
- основні закономірності психофізіологічного сприйняття кольору;
- колірне співзвуччя;
- гармонійні поєднання кольорів;
- основні закономірності психофізіологічного сприйняття форми та фактури;

вміти:

- створювати ескізи композиції оригінальних композиційних об'єктів;
- компоувати зображення на аркушах різного формату;
- застосовувати на практиці прийоми і методи композиції;
- використовувати шрифти і застосовувати колір в нюансних і контрастних композиціях;
- використовувати на практиці дизайн проектування набути знання.

В ході вивчення дисципліни «Основи композиції» студенти набувають такі

загальні компетентності:

- знання та розуміння предметної області і професійної діяльності та здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру, критично і самокритично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до проведення досліджень на відповідному рівні, до адаптації та дії в новій ситуації шляхом творчого застосування наявних та згенерованих нових ідей.

- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, ухвалювати обґрунтовані рішення через пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел, формувати ефективну комунікаційну стратегію, використовуючи інформаційні й комунікаційні технології.

- здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області дизайну, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, розвиток техніки і технологій, прагнення до збереження навколишнього середовища, розуміння необхідності норм здорового способу життя та їх дотримання.

- здатність до постановки та досягнення творчої мети, визначати відповідні задачі та окреслювати їх таким чином, щоб отримати високоякісний інформаційний продукт.

- здатність працювати самостійно, керувати часом, організовувати свій час для набуття теоретичних та практичних навичок задля отримання високих професійних показників у виробничій сфері.

та фахові компетентності:

- здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну, адаптувати та розвивати дизайнерські навички, методи та технології при вирішенні нових типів завдань та розпізнавати проблеми, які можна вирішити за допомогою дизайну, володіти практичними навичками з проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну.

- здатність застосовувати базові знання з композиційної побудови об'єктів дизайну (площинна, об'ємна, глибинно-просторова композиції), основні закони і принципи формування образу і стилю у процесі дизайн-проектування.

- здатність застосовувати навички та базові знання проектної графіки, виконання технічних і художніх зображень в професійній діяльності, володіти різними спеціальними техніками та технологіями роботи з відповідними художніми матеріалами в проектно-художньому, ландшафтному дизайн-проектуванні.

- здатність застосовувати знання історії українського і світового мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності, розуміти особливості формування історичних і сучасних стилів в дизайні та архітектурі України та зарубіжних країн.

- здатність володіти знаннями з кольорознавства та теорії сприйняття штучного та природного освітлення середовища, створювати колористичне

вирішення майбутніх об'єктів предметного та ландшафтного дизайну.

– здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка, живопису та скульптури, розуміти побудову людського тіла при зображенні постаті людини та створенні систем пропорцій на її основі.

– здатність володіти фаховою термінологією, теорією і методикою дизайну, володіти теоретичними й методичними основами навчання та фахової підготовки дизайнерів у синтезі із практичним застосуванням отриманих знань при організації процесу, плануванні власної діяльності.

– здатність до розуміння дизайну як одного із видів образотворчого мистецтва, враховувати його естетичну складову для створення художнього образу та психоемоційного впливу на людину.

– здатність оцінювати рівень розвитку власних пізнавальних процесів (відчуття, сприймання, уява, пам'ять, мислення, увага) із застосуванням відповідних методичних засобів та встановлених критеріїв, здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні поняття композиції в дизайні.

Змістовий модуль 1. Композиція та її закономірності у дизайні.

Тема 1. Засоби відображення художнього образу.

Проблематика композиції, її закономірності, прийоми, засоби відображення та гармонізація – актуальні питання художників, архітекторів та дизайнерів. Фізичні характеристики речей, естетичні виразність. Чотири основні варіанта простих форм, робота із лінією та крапкою. Контрастний фон, як підкреслення задуму художнього образу, та нівелювання сюжету та емоційного насичення при вирішенні фону композиції на нюансі. Колір – емоційна складова сприйняття предметно-просторового наповнення середовища. Фізичні асоціації кольорів та вплив на просторове сприйняття. Об'єктивні якості кольору та реакції, які вони визивають. Фактура – якість предметного простору, що допомагає орієнтуватись в просторі. Вплив якості матеріалу на сприйняття предмету та форми.

Тема 2. Структура та категорії композиції.

Композиція – як спроба донести до глядача (простір або окрема його річ чи елемент) чи користувача (знов таки, предметний дизайн) образність задуму дизайнера, його мистецький задум та ідею. Завдячуючи композиційному рішенню, мистецький або дизайнерський задум може бути «почутим». Про розробці композиції використовують такі характеристики, як емоційність, насиченість, глибина, рух тощо. Ці характеристики сприйняття формуються за рахунок сюжету та елементів, які використовуються: простих геометричних форм, прямих або хвилястих ліній, ритму або симетрії, кольоровому насиченню зображення. Ці ж структурні елементи дизайнери використовують при роботі із простором.

Тема 3. Основні засоби композиції.

Контраст, нюанс та тотожність, пропорція, баланс, гармонія. Поняття ритму та аритмічності, основні види побудови симетрії, симетрія та асиметрія, метричний ряд – орнамент. Контраст, нюанс та тотожність – це композиційні засоби, що допомагають організувати врівноважену та підпорядковану композицію: гармонічну у всіх відношеннях. В залежності від домінування одного засобу над іншим виникають різні асоціації та художні образи, створюється емоційний настрій всього витвору. Контраст, нюанс – це взаємодоповнюючі засоби, які не можуть існувати окремо один від іншого. Гармонія – це поєднання протилежностей, їх рівновага. Ритм – обов'язкова зміна, рух, то повторення без зміни – це метр. Відмінності метру від ритму. Два типи ритму: активно-динамічний та пасивно-динамічний. Поняття та характеристики метричності. Поняття рапорт, поняття статики та побудови метричного ряду – орнаменту за трьома принципами.

Змістовий модуль 2. Основи поліхромії у дизайні.

Тема 1. Формоутворююча дія кольору в композиції.

Просторові властивості кольору. Вплив середовища на колір. Повітряна та колірна перспектива. Плановість. Створення плановості у композиції за допомогою «виступаючих» та «відступаючих» кольорів. Контраст теплого та холодного. Простір. Середовище. Активні та пасивні, «важкі» та «легкі» кольорі. Контраст теплого та холодного. Психологічне сприйняття ілюзорних властивостей кольорів. Зв'язок геометрії форми з кольором. Створення колористичної композиції. Одночасний контраст. Колір та лінія, контур.

Модуль 2. Основні види композиції та її вплив на людину.

Змістовий модуль 3. Композиція простору та форми.

Тема 1. Фронтальна композиція.

Фронтальна композиція – площинні композиції та ті, що мають рельєф. Фактура матеріалу, що працює на сприйняття рельєфної пластики площини. Самодостатність фронтальних композицій. Використання фронтальних композицій як елемента декорування стіни або площинного елемента в інтер'єрі або екстер'єрі.

Тема 2. Об'ємна композиція та її виміри.

Виміри об'ємної композиції: три виміри (довжина, ширина та висота) – основні характеристики об'єму. Поняття користі в об'ємній композиції. Пошуки корисного утилітарного об'єму наряду із пошуком методів надання йому виразності та краси. Два типи об'ємної композиції: симетрична та асиметрична. Вплив довколишнього середовища на сприйняття об'ємної композиції.

Тема 3. Глибинно-просторова композиція та її психіко-фізіологічний вплив на людину.

Глибинно-просторова композиція та її вплив на сприйняття глядачем не тільки сполученням площини та об'ємів, але й простором між ними. Вплив гармонійно простору, побудованого за законами та принципами гармонії та вплив

на особистість. «Променисте місто», «зелене місто» - теорії побудови міського простору за принципом гармонії.

Тема 4. Основи теорії сприйняття композиційного простору.

Основні поняття теорії сприйняття лінії, форми. Лінія та пляма, їх взаємодія та протиставлення при формоутворенні. Негативний та позитивний простір, прояви таких принципових підходів при формоутворенні у ландшафтних об'єктах та у дизайні інтер'єру.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	заочна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	ІРК	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Загальні поняття композиції в дизайні.						
Змістовий модуль 1. Композиція та її закономірності у дизайні.						
Тема 1. Засоби відображення художнього образу.	14	2	2	-	-	10
Тема 2. Структура та категорії композиції.	16	2	2	-	-	12
Тема 3. Основні засоби композиції.	16	2	2	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1	46	6	6	-	-	34
Змістовий модуль 2. Основи поліхромії у дизайні.						
Тема 1. Формоутворююча дія кольору в композиції.	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	14	2	2	-	-	10
Разом за модуль 1	60	8	8	-	-	44
Модуль 2. Основні види композиції та її вплив на людину.						
Змістовий модуль 3. Композиція простору та форми.						
Тема 1. Фронтальна композиція.	14	4	4	-	-	6
Тема 2. Об'ємна композиція та її виміри.	16	4	4	-	-	8
Тема 3. Глибинно-просторова композиція та її психіко-фізіологічний вплив на людину.	16	4	4	-	-	8
Тема 4. Основи теорії сприйняття композиційного простору.	14	4	4	-	-	6
Разом за змістовим модулем 3	60	16	16	-	-	28
Разом за модуль 2	60	16	16	-	-	28
Разом	120	30	30	-	-	60

5. Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин

6. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Засоби відображення художнього образу. Поняття художній образ; форма; колір; фактура.	4
2	Структура та категорії композиції. Категоріальний апарат композиції.	4
3	Основні засоби композиції. Композиційні структури та основні закономірності побудови композиції.	4
4	Формоутворююча дія кольору в композиції.	2
5	Фронтальна композиція. Фронтальна рапортна композиція виконана засобами лінії з використанням простих геометричних площин та похідних від них елементів.	4
6	Об'ємна композиція та її виміри. Пошук трансформації та інтерпретації тривимірного зображення аналогу в двовимірну композицію.	4
7	Глибинно-просторова композиція та її психіко-фізіологічний вплив на людину.	4
8	Основи теорії сприйняття композиційного простору. Художні засоби та їх вплив на сприйняття предметно-просторового наповнення середовища.	4
	Разом	30

7. Теми лабораторних занять

№	Назва теми	Кількість годин

8. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення з літературними та електронними джерелами щодо основних понять композиції.	20
2	Виконання пошукових клаузур до кожного змістового модулю	10

3	Освоєння теоретичних основ в галузі основних засобів об'ємно-просторової композиції і практичних вмінь.	16
4	Ознайомлення з літературними та електронними джерелами щодо вимог до застосування кольору та світла.	14
	Разом	60

9. Індивідуальні завдання

№	Назва	Кількість годин
1	Модуль 1. Контрольна робота №1 «Основні поняття і засоби композиції».	20
2	Модуль 2. Контрольна робота №2 «Основні види композиції»	20
3	Разом	40

(вказати вид індивідуального завдання – курсовий проєкт чи курсова робота, кількість у кожному модулі, відобразити тематику, склад робіт та обсяг у годинах на виконання)

10. Методи навчання

Мета та завдання зазначеної навчальної дисципліни реалізуються через застосування перелічених нижче методів, зокрема:

- пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний (словесний): (читання лекцій, демонстрація презентацій та інших наочних матеріалів, обговорення зі студентами ключових проблемних питань лекцій тощо);
- проблемного викладу на практичних заняттях (дискусії за ключовим питаннями);
- дискусійний;
- репродуктивний на практичних заняттях (кількаразове відтворення засвоєваних знань під час різноманітних вправ, практичних роботах);
- практичний, при якому студенти одержують знання й уміння, виконуючи практичні дії (вправи з кольоровим колом, виконання композицій, начерків, колажів, підбору матеріалів, тощо);
- наочний, де джерелом знань є спостережувані предмети, явища, наочні приклади (ілюстрування, показ проєктів та їх елементів);
- дослідницький та частково-пошуковий: у самостійній роботі (виконанні індивідуальних завдань та завдань, які пропонуються для самостійної роботи), виконання додаткових завдань (за бажанням) тощо.

Індивідуальні завдання (курсів роботи).

Відповідно до навчального плану індивідуальними завданнями дисципліни є контрольні роботи за темами:

Контрольна робота №1. Основні поняття і засоби композиції.

Графічна робота №1.

Виконати 4 варіантів графічних (за допомогою лінії та плями) абстрактних композицій. Дві з використанням принципу - «порядок-безлад», і дві – «експресія і статика».

Графічна робота №2.

Виконати варіанти композицій на тему «Масштаб і масштабність – простори і об'єми різних масштабних рівнів».

Контрольна робота №2. Основні види композиції.

Графічна робота №1.

Виконати фронтальну (фасадну) композицію з застосуванням класичних архітектурних елементів і таких засобів архітектурної композиції як метро-ритм, супідрядність елементів з виявленням домінанти, нюанс, тотожність, контраст тощо.

Графічна робота №2.

Виконати об'ємне-просторову композицію з застосуванням класичних архітектурних елементів.

Графічна робота №3.

Виконати глибинно-просторову композицію, що формується або абстрактно, або у вигляді інтер'єру.

Контрольні питання

1. Поняття композиції.
2. Розвиток композиційних уявлень в сучасній архітектурі та дизайні.
3. Принципи і засоби композиції.
4. Інтеграція засобів композиції в проблемі: архітектура і природа.
5. Цілісність, як невід'ємний засіб гармонізації композиції.
6. Єдність і цілісність як основа композиції.
7. Супідрядність елементів.
8. П'ять принципів гармонії в композиції.
9. Композиційна рівновага.
10. Поняття співвразірності.
11. Об'єктивні властивості форми.
12. Орієнтація форми у просторі.
13. Зорове тяжіння мас.
14. Золотий перетин в архітектурі та мистецтві. Зміст і геометричні способи побудови «золотого перетину» і модутора Ле Корбюзьє.
15. Пропорції і системи пропорціонування в композиції.
16. Метро-ритмічні закономірності композиції.
17. Масштаб і масштабність (графічні приклади).
18. Поняття нюансу і контрасту.

- 19.Поняття динамічності і статичності.
- 20.Поняття ритм і метр.
- 21.Симетрія, асиметрія, дисиметрія.
- 22.Види співвідношення: прості і ірраціональні.
- 23.«Золоте січення», його побудова.
- 24.Графічні методи побудови різних співвідношень.
- 25.Принцип подоби.
- 26.Поняття текстури і фактури.
- 27.Колір в дизайні, його основні характеристики та композиційна роль.
- 28.Матеріал в дизайні, його основні характеристики та композиційна роль.
- 29.Назвати основні види композиції.
- 30.Особливості сприйняття композиції.
- 31.Емоційний вплив композиції.
- 32.Закони організації площинний композиції.
- 33.Що таке фронтальна композиція?
- 34.Чим фронтальна композиція відрізняється від об'ємної?
- 35.Що таке об'ємна композиція?
- 36.Види об'ємної композиції.
- 37.Закони організації об'ємної композиції.
- 38.Закономірності побудови об'ємної форми.
- 39.Геометричний вид об'ємної форми (точковий, лінійний, пластинчасті).
- 40.Методи виявлення та руйнування об'ємної форми.
- 41.Структура і об'єм.
- 42.Роль композиції в організації простору.
- 43.Що таке глибинно-просторова композиція?
- 44.Поняття простору.
- 45.Основні закономірності і відмінності глибинно-просторової композиції.
- 46.Взаємодія форми і простору.
- 47.Відкрита просторова композиція.
- 48.Композиція замкнутого простору.
- 49.Методи виявлення глибинності простору.
- 50.Методи візуальної коригування фізичних параметрів простору.
- 51.Поняття образно-метафоричного формоутворення в композиції.
- 52.Шляхи досягнення виразності художнього образу.

11. Методи контролю

Для визначення успішності навчання використовуються контрольні заходи. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретного завдання.

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі форми поточного контролю:

- індивідуальне усне опитування;
- виступ або реферативна доповідь;
- усна доповідь із презентацією;
- письмові контрольні роботи.
- виконання графічних робіт, що оформлюються наприкінці семестру у загальний альбом.

Модульні контролю з навчальної роботи студента проводяться в кінці кожного модульного періоду і включають:

- бали нараховані студенту при поточних контролях, проведених в межах виконання кожного змістового модуля;
- бали, які отримав студент за виконання КР.

Під час вивчення даної дисципліни використовується така форма семестрового контролю: **залік**.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота			Сума
ЗМ1, ЗМ2		ІНДЗ№1	
робота на лекціях	робота на практичних заняттях		
40	40	20	100
ЗМ3		ІНДЗ№2	
робота на лекціях	робота на практичних заняттях		
40	40	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з	не зараховано з

		можливістю повторного складання	можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- наочні матеріали (ілюстрації, репродукції робіт світових та вітчизняних майстрів);
- електронні презентації;
- матеріали дистанційного курсу с системі MOODLE, Google Classroom.

14. Рекомендована література

Базова

1. Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие. М.Прогресс.1974.
2. Божко Ю.Г. Основы архитектоники и комбинаторики формобразования. – Харьков.: Вища школа, 1984.
3. Вакс И.А., Катонин Л.С., Кудин П.А. Курс „Основы композиции” // Техническая эстетика. – 1966. -№ 12.
4. Губаль Б. Композиція в дизайні: навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів] – Івано-Франківськ, 2011. – 240 с.
5. Гензен В.А., Кудин П.А., Ломов Б.Ф. О гармонии в композиции // Техническая эстетика. – 1969. - № 4.
6. Дідик Н. Я. Основы композиции: навчальний альбом-посібник [для студентів вищих навчальних закладів] – Ужгород: Мистецька лінія, 2009. – 64 с.; іл.
7. Волкотруб И.Т. Основы художественного конструирования. – Киев.: Вища школа, 1982.
8. Ефимов А.В. Формообразующее действие полихромии в архитектуре.- М.: Стройиздат, 1984 – 168 с.,ил.
9. Иконников А., Степанов Г. Основы архитектурной композиции. М., Искусство, 1971.
- 10.Иоханнес Иттен. Искусство формы. – Москва.: Издатель Д. Ар онов, 2006.
11. Кринский В.Ф., Ламцов И.В., Туркус М.А. Элементы архитектурной композиции. М., 1968. – 377 с.
12. Любимов В.В. Психологія сприйняття. Підручник.-М.: Ексмо, ЧеРо, МПСІ, 2007.-472 с., Іл.

13. Морис Дрибере. Цвет в деятельности человека. М., Изд. лит. по Строительству. 1969
14. Степанов Н.Н. Цвет в интерьере. Киев. Вища школа. 1985.
15. Сомов Ю.С. Композиция в технике. – М.: Машиностроение, 1987.
16. Тиц А.А. Основы архитектурной композиции. К., Вища школа, 1976.
17. Шпара П.Е. Техническая эстетика и основы художественного конструирования. – К.: Вища школа, 1978.
18. Чернышёв О.В. Формальная композиция. – Минск.: Харвест, 1999.
19. Фрилинг Г., Ауэр К., Человек, цвет, пространство. М. Стройиздат. 1973.

15. Додаткові рекомендовані джерела

1. Новицька О.Р. Основи композиції: навчально- методичні рекомендації до теоретичних занять курсу. -Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ, 2007. - 89с.
2. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення. Навчальний посібник. Тернопіль: Підручники й посібники, 2009.- 112с.
3. Куленко М. Я. Основи графічного дизайну: підручник [для студентів вищих навчальних закладів] М. Я. Куленко – К.: Кондор, 2006. – 492с.
4. Даниленко В.Я. Дизайн: підручник [для студентів вищих навчальних закладів] В.Я. Даниленко; – Харків: ХДАДМ, 2003. – 320 с.
5. Бович-Углер Л. Ю. Проєктування одягу: навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів]– Косів: КПДМ ЛНАМ, 2017.-96 с.
6. Ли Стоун Т., Адамс С., Мириока Н. Дизайн цвета. Практическое руководство по применению цвета в графическом дизайне. -М: РИП-холдинг, 2005. - 240 с.
7. Победин В.А. Знаки в графическом дизайне. - Харьков, 2001.
8. Саттон Т. Гармония цвета: полное руководство по созданию цветовых комбинаций / Т.Саттон, Б. Вилен; пер. с англ. В.П.Воропаева. - М.: ООО «Издательство Астрель»: ООО АСТ, 2004. - 215с.: ил.
9. Фокина Л.В. Орнамент. Учебное пособие . -М., Феникс., 2005. - 172 с. Унаочнений матеріал з дисципліни «Композиції» (таблиці, практичні зразки робіт).